

Markovo evangelium

THDR. LUDOVÍT FAZEKAŠ

PŘEDSTAVITEL KRÁLOVSTVÍ

1,1-8,30

9. V PRÁCI MODLITEBNÍK

1,35-39

Časně ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel z domu; odešel na pusté místo a tam se modlil. 36 Šimon a jeho druhové se pustili za ním. 37 Když ho našli, řekli: "Všichni tě hledají." 38 Řekne jim: "Pojďte jinam do okolních městeček, abych i tam kázal, nebo proto jsem vyšel." 39 A tak šel, kázal v jejich synagógách po celé Galileji a vyháněl zlé duchy.

9.1. Vyhnul se přepracovanosti (v. 35)

Uprostřed práce si Pán najde čas na modlitbu, neboť považoval společenství s Otcem za zdroj síly. Proto vstává ještě za tmy, neboť chvíle s Bohem nepokládal za ztracený čas. Čím více práce, tím více modliteb. Ráno se rozhodovalo o jeho vítězství během dne. Kdo zanedbá modlitbu, neobstojí ve zkoušce, tak jako učedníci v Getsemane (14:37n).

9.2. Vyhnul se zotročení lidmi (v. 36n)

Petr se svými přáteli Pána "pronásledují", poněvadž ho "všichni hledají". Ježíš však věděl, že v tom je kromě skutečné touhy i touha po senzaci. Svou modlitbou jim vlastně dal najevo, že je závislý pouze na vůli nebeského Otce a nemíní se podřizovat přání lidí. Jednou se dokonce distancoval i od své matky (J 2:4).

9.3. Vyhnul se rozptylování (v. 38)

Všichni lidé Ježíše hledali, ale on Petrovi říká: "Pojďte jinam do okolních městeček." Obyvatelé Kafarnaum ho chtěli mít pro sebe (L 4:42), ale Pán v tom spatřoval spíše touhu po senzaci, ne hlubokou oddanost (sr. J 2:23-25). Odvedlo by jej to od jeho poslání sloužit Izraeli a rozptýlilo jeho úsilí.

9.4. Vyhnul se pasivitě (v. 39)

Pán se modlil a potom se mu práce dařila. Vždyť s nabroušenou sekerou se pracuje daleko lépe. Proto Pán chodil po celé Galileji. Obyvatele Kafarnaum odmítl, ale jenom proto, aby mohl svou práci rozšířit. Přitom pracoval tak, že navštěvoval synagogy - židovské chrámy. Nečekal, že "ryby" přijdou za ním, ale on šel za nimi. Tam jim přinášel záchranu slovem i činem.

9.5. Otázky

- a. Kde vyhrával Pán své zápasy a kde je uředníci prohrávali?
- b. Říkáš: "Dnes mám moc práce, nemám čas se modlit!?" Divíš se, že sekáš nenabroušenou sekerou?
- c. Řídíš se podle Boží, anebo podle lidské vůle?
- d. Jsi soustředěný na své životní poslání, nebo se necháš rozptylovat, třeba dobrými věcmi?
- e. Umíš po modlitbě pracovat?
- f. Vesluješ oběma vesly - modlitbou a prací?

Poznámky:

10. PROSTŘEDNÍK STVOŘENÍ

1,40-45

Přijde k němu malomocný a na kolenou ho prosí: "Chceš-li, můžeš mě očistit." 41 Ježíš se slitoval, vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: "Chci, buď čist." 42 A hned se jeho malomocenství ztratilo a byl očištěn. 43 Ježíš mu pohrozil, poslal jej ihned pryč 44 a nařídil mu: "Ne, abys někomu něco říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a obětuj za své očištění, co Mojžíš přikázal - jim na svědectví." 45 On však odešel a mnoho o tom vyprávěl a rozhlašoval, takže Ježíš už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstal venku na opuštěných místech. A chodili k němu odevšad.

10.1. Má moc (v. 40)

Malomocný byl pro Židy prakticky mrtvý člověk. A právě on se odvážil přijít k Ježíši a s velkou úctou a pokorou vyznat: "Můžeš mne očistit." Starý zákon mluví 2x o uzdravení (Nu 12:13; 2Kr 5:7). Připisuje ho Bohu, ne lidem. Malomocný však očekává uzdravení od Ježíše, čímž ho považuje za Stvořitele. Vírou jej chápe jako věrného a mocného.

10.2. Má ochotu (v. 41-42)

Malomocný viděl, že Ježíš má moc, ale neměl jistotu, jestli je i ochotný. Pán se však nad ním slitoval (3:5; 6:34) a uzdravil ho (v. 42). V životě jsme svědky toho, že bohatí lidé nebývají moc štědrí, ale Ježíš měl moc i ochotu, protože nás miluje. Dává život svým ovečkám, a to v hojnosti (J 10:10). V něm máme bohatý a nevysychající pramen radosti (Ž 6:11).

10.3. Chce zůstat skrytý (v. 43-44)

Je nápadné, že Pán uzdravenému přísně nařizuje, aby nikomu nic neříkal, ale šel se ukázat knězi, jenž by v něm získal živý důkaz Ježíšovy božské moci. Z předchozího víme, že Pán nestál o lacinou popularitu. Jde mu o to, aby kněží úředně potvrdili uzdravení, a tak měli důkaz o jeho božském poslání. Proto se slitovává, ale zároveň je i přísný.

10.4. Stal se cizincem (v. 45)

Malomocný je nám vzorem víry, ale ne vzorem poslušnosti. Nemlčel totiž, ale začal vše rozhlašovat. Podlehl lidské slabosti, takže Ježíš nemohl vejít do města, ale musel se zdržovat vně na opuštěných místech. Malomocný přišel z opuštěného místa a svým nerozumným jednáním vlastně vhání Pána do izolace.

10.5. Otázky

- a. Mnozí lidé považují Pána Ježíše za štědrého, ale slabého. A co ty?
- b. Jaký je rozdíl mezi 1:40 a 9:22?
- c. Někteří lidé věří, že Bůh je bohatý, ale nevědí, že bohatě obdarovává i je.
- d. Jak je tomu s tebou?
- e. Máme rádi Pána, když je k nám laskavý, ale sneseme i jeho přísnost?
- f. Proč začal malomocný rozšiřovat zvěst o svém uzdravení?
- g. Čím jsme Pánu někdy na překážku, a co tedy musíme dělat?

10.6. K zamyšlení

- a. Šokující reakce Pána Ježíše na prosbu malomocného. Pán Ježíš se ho DOTÝKÁ! Dotýká se toho, koho by se nikdo nedotknul. Šlo nejenom o rituální nečistotu, ale i také o nebezpečí onemocnění.
- b. Podřízení se Tóře – Zákonu. Pán Ježíš se necítil vždy vázán Zákonem, ale tentokrát malomocného ke kněžím posílá.

Poznámky

c. Jak velkou autoritou pohoršil

2,1 – 3,6

Markův záznam 5 oddílů o konfliktech s židovskými autoritami. Evangelium čelí opozici.

11. VELKÁ AMNESTIE**2,1-12**

1 Když se po několika dnech vrátil do Kafarnaum, proslechlo se, že je doma. 2 Sešlo se tolik lidí, že už ani přede dveřmi nebylo k hnutí. A mluvil k nim. 3 Tu k němu přišli s ochrnutým; čtyři ho nesli. 4 Protože se pro zástup nemohli k němu dostat, odkryli střechu tam, kde byl Ježíš, prorazili otvor a spustili dolů nosítka, na kterých ochrnutý ležel. 5 Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: "Synu, odpouštějí se ti hříchy." 6 Seděli tam někteří ze zákoníků a v duchu uvažovali: 7 "Co to ten člověk říká? Rouhá se! Kdo jiný může odpouštět hříchy než Bůh?" 8 Ježíš hned svým duchem poznal, o čem přemýšlejí, a řekl jim: "Jak to, že tak uvažujete? 9 Je snadnější říci ochrnutému: 'Odpouštějí se ti hříchy,' anebo říci: 'Vstaň, vezmi své lože a chod?' 10 Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy" - řekne ochrnutému: 11 "Pravím ti, vstaň, vezmi své lože a jdi domů!" 12 On vstal, vzal hned své lože a vyšel před očima všech, takže všichni žasli a chválili Boha: "Něco takového jsme ještě nikdy neviděli."

11.1. Na základě víry (v. 1-4)

Čtyři lidé přinášejí k Pánu ochrnutého. Mají víru, která věří i za jejich nemocného přítele (v. 5), přemáhá překážky, když se kvůli zástupu nemohou dostat dovnitř (v. 4a), a je i vynalézavá, neboť odkrývají střechu a spouštějí pacienta před Ježíše (v. 4b). Možná se nezachovali přesně podle bontonu, ale Pán má takovéto neodbytné lidi rád (L 18:5).

11.2. Základ tělesného blaha (v. 5)

Pán má před sebou ochrnutého člověka, ale místo uzdravení mu říká: "Synu, odpouštějí se ti hříchy." Neznamená to, že se jednalo o zvlášť velkého hříšníka, ale že duchovní a tělesná stránka naší bytosti spolu velmi úzce souvisí. Chceme-li uzdravit tělo, musíme nejprve uzdravit duši. Pacient potřebuje nejen pilulky, nýbrž také odpuštění.

11.3. Zdánlivé rouhání (v. 6-8)

Zákoníkům se zdá, že Ježíšova slova urážejí Hospodina, protože jenom on má právo odpouštět hříchy (v. 7). Mají na to biblické doklady (např. Ex 34:6n), a přece se od Písma odklonili. Vždyť už v Ž 32:1n čteme o jistotě odpuštění, a oni viděli Boha někde v dálce. Kdo ví, jestli odpouští, a komu a kdy? Kvůli svým tradicím považovali Pána za rouhače.

11.4. Postavení na nohy (v. 9-12)

Pán se se zákoníky nehádá, ale dotyčného uzdravuje, což představuje menší důkaz větší skutečnosti, že “Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy” (v. 10). Židé správně tuší, že odpouštět nemůže žádný z lidí. Avšak Ježíš je Boží beránek, jenž na sebe bere hřích světa, odpouští ho a chce, abychom o tom věděli (1Jn 2:12; Ř 5:1).

11.5. Otázky

- a. Neodradí tě od víry těžkosti?
- b. Věříš jen sám za sebe nebo i za druhé, kteří to nedokážou?
- c. Nepotřebuješ při své nemoci i nějaké vnitřní uzdravení s odpuštěním?
- d. Myslíš si i ty, že o odpuštění se nemůžeme nic dovědět zde na zemi, ale až při posledním soudu?
- e. Víš, že Pán chce, abychom věděli, že máme odpuštěné hříchy (1Jn 1:9; 5:13)?

K zamyšlení:

∴ Uzdravení jako *důkaz* Ježíšovy identity (že je Syn člověka podle Daniela 7,13, tedy Mesiáš) je stejně nakonec vnímán ne jako důkaz, ale *výzva pro víru*.

∴ Nebezpečí „dobrých“ lidí na špatné straně: Že se Pán Ježíš setkával s opozicí na poušti (ďábel), anebo se zlými duchy, je pochopitelné. Že se ovšem do opozice postaví zbožní zákoníci, to je překvapující. Zkostnatělé a tvrdé učení, úzkoprstost v očekávání Mesiáše a předsudky způsobily, že postoj zákoníků byl

mnohem více než jenom „obyčejná“ žárlivost na úspěch nazaretského „lidového“ Mistra. Zbožní zákoníci se svým postojem dostali na stranu satana.

‡ Dobé skutky se ne vždy setkají s uznáním a radostí. Vyvolávají zlé a podezřívavé či kritické reakce. Představa o tom, že pokud církev bude dělat vše dobře, společnost na to bude kladně reagovat, je mylná. Zdá se, že to platí i na osobní rovině.

‡ Pojetí křesťanské misie podle uzdravení ochrnutého zahrnuje celé lidství (odpuštění a uzdravení). Evangelizace, sociální spravedlnost, spravedlnost, rasová snášenlivost, rovné postavení žen ve společnosti atp. patří do této kategorie

12. PŘÍTEL HŘÍŠNÍKŮ

2,13-17

13 Vyšel opět k moři. Všechnen lid k němu přicházel a on je učil. 14 A když šel dál, viděl Leviho, syna Alfeova, jak sedí v celnici, a řekl mu: "Pojď za mnou." On vstal a šel za ním. 15 Když byl u stolu v jeho domě, stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky mnoho celníků a jiných hříšníků; bylo jich totiž mnoho mezi těmi, kteří ho následovali. 16 Když zákoníci z farizejské strany viděli, že jí s hříšníky a celníky, říkali jeho učedníkům: "Jak to, že jí s celníky a hříšníky?" 17 Ježíš to uslyšel a řekl jim: "Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky."

12.1. Lhář učedníkem (v. 13-14)

Cestou k moři vidí Pán na celnici Léviho. Celníci byli ve službách krále - vybírali různé poplatky. To jim umožnilo, aby druhé vydírali. Židé je stavěli na roveň vrahům a zlodějům. Pán viděl, že Lévi je bohatý, ale ne šťastný. Proto ho zavolał, aby jej následoval, což byla neslýchaná věc: učedníkem se nestal poctivý člověk, ale lhář (L 19,8).

12.2. Sklonění se k hříšníkům (v. 15)

Kromě toho Pán Ježíš stoloval v domě Léviho s celníky a hříšníky. Stolování bylo tehdy možné pouze mezi nejlepšími přáteli. A zde vidíme svatého Božího Syna ve společnosti mravní spodiny! Mezi těmito lidmi však bylo mnoho takových, “co ho následovali” (v. 15b). Právě ve svém hříchu si uvědomili, že bez Ježíše nemohou žít. Kvůli takovým Pán Ježíš přišel.

12.3. Odloučení od světa (v. 16)

K Ježíšovu chování mají námitky farizeové. Ti byli představiteli duchovního hnutí, které hlásalo jasné oddělení Izraele od pohanů a hříšníků za účelem zachování čistoty. To bylo zčásti správné (Ezd 9:2; Neh 9,2), ale zapomnělo se na to, že Boží lid by se měl oddělit od pohanů proto, aby jim pomohl. Vždyť v něm měly získat požehnání všechny čeledi země (Gn 12:3).

12.4. Lékař mezi nemocnými (v. 17)

Pán Ježíš vidí své poslání jinak než farizeové: “Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.” Jistě, lékař se musí dezinfikovat, ale jeho úkolem je léčit pacienty, ne se od nich oddělovat. Co farizeje pohoršovalo, je pro nás radostí: Ježíš se stal přítelem hříšníků (Mt 1:19).

12.5. Otázky

- a. Na jakou úroveň stavěli židé celníky?
- b. Co vykonal Pán tím, když povolal celníka za učedníka?
- c. Proč se odvážil stoloval s celníky v Léviho domě?
- d. Co farizeové správně postřehli?
- e. Na co zapomněli?
- f. Jak viděl Pán své poslání na rozdíl od farizeů?
- g. Když se stal přítelem hříšníků, souhlasil s jejich hříchem?
- h. Co s ním tedy dělal?)

Poznámky: